

పట్టెడు మెతుకులు

“పట్టెడన్నం పెట్టు తల్లీ!”

మిట్టమధ్యాహ్నం వేళ వాకిల్లో ఉరుము ఉరిమింది.

భోజనం ముగించి ఆ ఉరుముకోసమే వేచివున్నట్లు వసారాలో కుర్చీలో కూర్చునివున్న రాయప్పలో చలనం కలిగింది.

వాడేనా?....

నిలువునా కాలిపోయిన చింతమొద్దులావున్న ఆరడుగుల విగ్రహం దిష్టిబొమ్మను తలపింపజేసే తెల్లగుమ్మడికాయంత తల, గాజుగోళం మిడిగుడ్లు, ముంతమామిడికాయలాంటి ముక్కు, లావుసాటి పెదవు భయంకరమైన పిచ్చినవ్వు, మాసిన గడ్డం, చింపిరిజుట్టు, మొలచుట్టూ బట్ట ...వాడే! బలికి సిద్ధం చేసిన దున్నపోతులా వున్నాడు! వెధవ! నాద్ కు వెళ్ల రాదూ! ఒక్కసారికి ఇద్దరేసి యాత్రికులను మోస్తూ పేనె సంపాదించుకోవచ్చు! చట్టి చేతబట్టుకొని ఊరిమీదపడ్డాడు, సోమరిపోతు సొమ్ముతిని ఒళ్ళు పెంచుకోటానికి—కాలు సొట్టా, కన్ను సొట్టా' బి కుండవలసిన యోగ్యత ఒక్కతైనా వుందా? పోనీ, ఆ నిలబడే నాణ్య అడిగే తీరులో కాసంత వినయమైనా ఏడిసిందా? బిచ్చగాళ్ళకంతా త ప్రతినిధి అయినట్లు నిటారుగా నిలబడి, వీడి తాత సొమ్మేదో యిచ్చిపెట్ట వారాళంగా అడుగుతాడు-పొగరుబోతు వెధవ!

ఎన్నిసార్లు తిట్టి, తరిమినా—వాడు రావడం మానుకోడు. పూటకు వస్తూనే వుంటాడు. రానీ! తన దగ్గరా వీడి మొండితనం!

రాయప్ప వాణుకుర్చీలో ఆసీనుడై వుండగా, వీడు అన్నం పెట్టిం
పోగలడా?

‘అయ్య వద్దంటుంటే, అమ్మ ఎలా పెడుతుందనుకున్నావురా
నాగన్నా? అన్నంలేదు, ఆవకాయా లేదు. పోపో!’ అంటూ—ఆ యి
తన ఆధిక్యతను ప్రదర్శించే హుందాతనంతో కసరి కొట్టాడు రాయప్ప.

ముష్టివాడు అంతకన్నా హుందాగా అక్కడినుండి కదిలి, వ
యింటి ముందరికి వెళ్ళాడు.

రిశైర్డు ఆపీసరు రాయప్ప వాణు కుర్చీలో వాలి, గంటల తర
ఆలోచిస్తూ ఏకాంతంగా గడపడమనే అభ్యాసం ప్రారంభించి యిప్ప
మూడు నెలలు కావస్తున్నది. అంతకుముందు ఆలోచించడానికి అతనికి
కాశం వుండేదికాదు. అతని చేయి మేజామీది బెల్లును ఘల్లుమనిపిస్తూ,
పైళ్ళలో గరగరలాడుతూనో వుండేది. అతని నోరు బండ్రోతులమీద, గు
స్తాలమీద, రెవిన్యూ ఉద్యోగులమీద అస్త్రపరంపరలను కురిపిస్త
వుండేది. ఆ అలవాటును మానుకోలేని రాయప్ప—ఈ మూడు మాసాల
ఇంటి ఛాయలకు వచ్చే కుక్కలమీద చేయి చేసుకోవడంతోను ముష్టి
మీద నోరుచేసుకోవటంతోను సరిపెట్టుకో గలిగాడు.

అతను వాణుకుర్చీలో గడపడం ప్రారంభించిన తొలి రోజుల్లో ఆ
ఆలోచనలకు ఒక లంగరంటూ లేకుండా వుండేది. ఆ ఆలోచనా భ్రమణ
ఒక కేంద్ర విషయమంటూ లభించడానికి ఎన్నో రోజులు పట్టలేదు.

రాయప్ప విద్ర లేచినదే తడవుగా కాలకృత్యాలు ముగించుకుని,
హారం పుచ్చుకుని, కాఫీ నేవించి, చుట్ట కాల్పుతూ వసారాలో—
కుర్చీలో కూర్చుంటాడు. తెరమీది సినిమా బొమ్మల్లా నిమిష నిమిష
వీధిలో నడయాడుతూ కనిపించే ముష్టివాళ్లు రాయప్ప ఆలోచనల్ని తమ
కేంద్రీకరించుకో గలిగారు.

అతడి సిద్ధాంతం ప్రకారం ప్రపంచంలో మూడు రకాల మన
యన్నారు. ఒకడు అత్యాశాపూరితుడు, మరొకడు అత్యాశలేనివాడు, సో

పట్టెడు మెతుకులు

పోతుకానివాడు. ఇంకొకడు వట్టి సోమరిపోతు. గడనకోసమే వెచ్చించే అత్యాశాపరుడు తిండి తినడమనే వృధా కాలయాపన చేసే అతడు కష్టపడి, తినలేకపోతున్నాడు. సోమరితనమూ, అత్యాశలేనివా పడుతున్నాడు. తింటున్నాడు. కానీ, ఈ మూవోవాడు — సోమరిపోతు పడడు; హాయిగా తింటున్నాడు. ఈ ముష్టివాళ్ళంతా సోమరిపోతులు!

కంటబడిన ముష్టివాళ్ళ నందరినీ శ్రద్ధగా పరిశీలించడం, గూర్చి ఆలోచిస్తూ వుండడం — రాయస్పకు ముఖ్యవ్యాసంగమైపోతే, ఈ మూడు మాసాల్లో — ప్రపంచంలో ఎన్ని భాషలున్నాయో, అన్ని ముష్టివాళ్ళను అతను చూశాడు. ఒకడి వేషావికీ, మరొకడి వేషావికీ పోలికే లేదు. ఆ లేకపోవడమనేది బహుశా ఆ వృత్తిలోని ప్రవాన కావచ్చు!

ఒకడు కోతి నాడిస్తూ వస్తాడు. ఒకడు ఎలుగుబంటుకోతి ఒకడు నెత్తిన గంగమ్మ తల్లిని మోసుకుని వస్తాడు. ఒకడు గరుడ పట్టుకుని గంట వాయించుకుంటూ వస్తాడు. ఒకడు కాషాయగుడ్డలు తునుని వస్తాడు. ఒకడు మూర్చరోగినంటూ మెడలో పెద్ద రాగిరేకు దీసుకుని వస్తాడు. ప్రపంచంలో రేడియోలన్నీ పని చేయనట్లు, తాన ప్రపంచాని కిక వేరు గతి లేదన్నట్లు — ఒకడు గొంతెత్తి పి వస్తాడు. వీళ్ళందరూ సోమరిపోతులుగాక, మరెవరు?

వీళ్ళతోబాటుగా అప్పుడప్పుడు కుంటివాళ్లు, గ్రుడ్డివాళ్లుకూడా తారనపడకపోలేదు. వారిమీదకూడా అతనికి ఈషణ్ణాత్రమైనా సా లేదు. వాళ్లు కుంటివాళ్ళుగా, గ్రుడ్డివాళ్ళుగా నటిస్తున్నారనీ — ఆ అంగవైకల్యం విజమే ఐతే, సుఖ జీవనం కోసం తమకుతావే పూర్వకంగా ఆ అంగవైకల్యాన్ని కలుగజేసుకుని వుంటారనీ అనుమానం. వాళ్ళు వికలాంగులుకారు! మోసగళ్ళు! ప్రభుత్వం వీళ్ళ పట్టి బానిసలుగాచేసి, జాతీయాభివృద్ధి కార్యకలాపాలకు వినియోగించు దేశం బాగుపడిపోదూ?

వారిపట్ల రాయప్పకున్న ఏహ్యభావం, ద్వేషం యినుమడించా
వారి వినయ విధేయతారహిత ప్రవర్తనకూడ కారణమే! తాను (రిటైరు
ల్యారుకదా?.... ఏ మాత్రం జంకుగొంకులు లేక తనకు ఎట్టఎదుట నిటా
నిలబడి, బిచ్చం పెట్టించుకుకోవడం జన్మహక్కులా కేక పెట్టడ
మర్యాద?.... పోనీ, తాను వెళ్ళమంటే ఒక్కమాటతో వెళ్ళిపోవాలి
ఎంతకూ కదలక ఒకటికి పదిసార్లు గీపెడితే, దాన్నేమనాలి? తల బి
కదూ?

అందుకే, ముష్టివాడన్నవాడు ఈ యింటి దరిదాపులకై నా రాకూ
వస్తే—'రాయప్పగారున్నారు! జాగ్రత్త!'... ఈ ఆరుఖండాలూ ఒకే ఇ
పోతే బాగుండును. అప్పుడు ఆ యింటి వసారాలో వాలు కుర్చీ
క్ూర్చుని, ఈ ముష్టివాళ్ళందరి ఆట కట్టించవచ్చును!

నిలువునా కాలిపోయిన చింతమొద్దులావున్న ఆ ఆరడుగుల ఎ
బిచ్చగణ్ణి చూస్తే అరికాలిమంట నెత్తికెక్కుతుంది రాయప్పకు.
పరమశత్రువెవడైనా వుంటే, ఒక్క రాయప్పే! ఆయన వుండగా వాడు
పూచైనా అన్నం పెట్టించుకోలేడు. రాయప్ప ఊహలో—వాదొక ముష్టి
నంస్త! వాళ్ల సోమరితనానికి ఆచుబొమ్మ!

అప్పుడప్పుడూ అతని అంతరాత్మ అతని ఈ స్థిరాభిప్రాయ
భిన్నంగా ఆలోచించడంకూడా కద్దు. వీళ్లలో చాలామంది సోమరిపోతు
—మిగిలినవాళ్లు గత్యంతరం లేక ముష్టివాళ్లైన వాళ్లు. కొందరు రో
తులు. కొందరు వికలాంగులు. కొందరు దుర్బలులు. వాళ్లు ముష్టెత్త
టానికి వారి దౌర్భాగ్యమో, దారిద్ర్యమో కారణమై వుండాలి. ఆ దు
మానవుడికిగాక మరే ప్రాణికి ప్రాప్తిస్తుంది?

రాయప్ప వాళ్లను చూచినప్పుడల్లా తన సౌభాగ్యాన్ని మననం
కునేవాడు. తన కూతురు ఒకానొక ఉన్నతకుటుంబంలో కోడలు.
కొడుకు హైదరాబాదులో ఉన్నతోద్యోగం చేస్తున్నాడు. తాను అతి

రూకుడు, వారిమీద ఆశ ఆడియాసగా పరిణమించే రోజుకూడా రావచ్చును. ఒకవైపు ఉద్యోగం చేస్తున్నానే—తన భవిష్యత్తునికీ రక్షణ చేకూర్చుకోగలిగి గాడు తాను. ఉండటానికి యిప్పుడీ మేడ వుంది. బ్రతుకు గడుపుకోడానికి నెలనెలా పెన్షన్ వస్తుంది. కొండంత అండగా బ్యాంకులో పాతికపేల రూపాయల రొక్కం వుంది. ఇది చాలు. తనకా దురవస్థ ఏదో స్రాప్తించటానికి అవకాశం గోరంతైనా లేదు.

.... ఈ విధమైన ఆలోచనలతో వాలుకుర్చీలో మూడు మాసాలు గడిపాడు రాయప్ప.

*

*

*

వేళకు తింటూ, వాలుకుర్చీలో వాలి నవా ఒకే రకమైన ఆలోచనల్ని నెమరువేసుకుంటూ వుండడమనే జీవన సరళిపట్ల ఒకింత వెగటు పొడూపింది రాయప్పలో.

తనకు ఉల్లాసం కావాలి, కాలక్షేపంలో కొత్తదనాన్ని వెతుక్కోవాలి. రాయప్ప ఆ సాయంకాలం అలా వాహ్యాళి వెళ్ళి రావాలనుకున్నాడు.

ఇల్లాలు అందించిన కాఫీ త్రాగి, ముఖం కడుక్కున్నాడు రాయప్ప. చొక్కా తొడక్కుని ఊతకర్ర చేతబట్టుకుని బయలుదేరాడు. విలాసంగా కర్ర ఊపుకుంటూ, ఎదురుపడిన పరిచితుల నమస్కారాలను చిరునవ్వుతో అందుకుంటూ ఊరిబయటకు చేరుకున్నాడు. తెల్లమబ్బుల నీలాకాశంతో, సచ్చని పొలాలతో, పిట్టల పాటలతో, చల్లని మలయసమీరంతో సాయంకాలపు ప్రశాంతతతో ఆహ్లాదకరంగా వున్నది ప్రకృతి. సాయంత్రపు శోభను యిలా ఏకాంతంగా అనుభవించడం తనకు కొత్తగాను, అనందదాయకంగాను వుంది. తాను తాసీల్దారుగా వున్న రోజుల్లో తనకీ అవకాశం వుండేదికాదు. మనుషులు తనను ఏకాంతంగా వుండనిచ్చేవారు కారు.

రాయప్పకు నడక ఉల్లాసజనకంగా వుంది.

అతను నడుస్తున్న కాలిబాటను ఆనుకుని చిన్నగుట్ట ఒకటుంది. గుట్టమీదికి నడిచినెళ్లడం కష్టమనిపించలేదతనికి. ఎక్కడైనా కొంతనేష కూర్చోవాలనిపించింది. కొండరాళ్ల నడుమ ఒక అనువైన చోటు చూసు కుని కూర్చున్నాడు. కొండమీద కొన్ని గజాల దూరంలో పాడుబడిపోయిన చిన్న దేవాలయం కనిపిస్తున్నది. గుట్టంతా ఎర్రటి మట్టితోను, చిన్నచిన్న గులకరాళ్లతోను, పెద్ద పెద్ద బండలతోను, రకరకాల ముళ్ల పొదలతోను కప్పబడివుంది. గుట్టపై నుంచీ చూస్తూంటే—ఊరంతా ఒక పెద్ద బొమ్మలా కొలువులా కనిపిస్తున్నది.

ఎప్పుడూ లేవిది ఈనాడు యింతదూరం నడిచి వచ్చినందుకు కాబోలు. రాయప్ప పొట్టలో ఆకలి మెదిలింది. తాను చివరిసారిగా కచ్చేరీమెట్లు దిగిన నాటినుంచీ గంటగంటకు ఆకలి అతన్ని పరామర్శిస్తూనే వుంది. ఆ రోజుల్లో భోజనాన్ని గురించి కూడా తా నెప్పుడూ ఆలోచించేవాడు కాదు. సోమరితనానికి, ఆకలికీ వున్నంత సాన్నిహిత్యం మరిదేనికి వుండదేమో! ...తాను యింటికి తిరిగి వెళ్ళేసరికి వంట పూర్తయి వుంటుంది. వెళ్లగానే పీటమీద కూర్చోవచ్చును!

రాయప్ప మనోభ్రమరం భోజనంచుట్టూ పరిభ్రమిస్తున్న సమయంలో—అతని ముఖం—కొంత దూరానవున్న శిథిలాలయాభిముఖమై వున్నది. గుడిలో నుండి హలాత్తుగా బయటికి వచ్చిన ఒక మానవాకారం ముళ్ల పొదల మధ్యగా కనిపించిందతనికి. రాయప్ప సంకయపూరిత వీక్షణాలతో ఆ ఆకారాన్ని పరకాయించి చూశాడు. ఎవరది?....వాడేనా? ...ఔను! వాడే! చింతమొద్దు! బిచ్చగళ్ళ ప్రతినిధి!

రాయప్పకెందుకో భయంవేసింది. తన ఆధిక్యత ఈ సమయంలో పనికిరానిదిగా అనిపించింది. ఈ ముష్టివాడికి తనసట్ల ఎటువంటి అభిప్రాయం వుంటుంది?....నందేహంలేదు....వీడికెవడైనా శత్రువు వుంటే. ఆ శత్రువు తాను తప్ప మరొకరయి వుండరు. వీడికి భక్షం వేయనీయలేదు తాను. అంటే కాదు కసిరికొట్టాడు. తిట్టిపోశాడు. ఆ సందర్భాలలో

ను అవదులు లేనంతటి వాక్వాతంత్ర్యాన్ని వినియోగించుకున్నాడు. న ప్రవర్తన వీడి మనస్సులో ఎటువంటి ముద్రవేసి వుంటుంది? రాయప్ప ముం రెండంతలైంది.

తన యింటిలో తానుండగా—ఎన్నయినా అనగలడు, ఏమయినా యగలడు. అది స్థానబలిమి! ఇక్కడ తాను జలాశయం వీడివచ్చిన మొసలి ంటివాడు. ఈ ముష్టివాడు తనని చూస్తే, తనదారిన తాను పోతాడా! మో! తిడతాడా? కొట్టకుండా తిట్టినా ఫరవాలేదు. కొడతాడా? గోయి సి పాతిపెట్టకుండా, కొట్టిపంపినా ఫరవాలేదు. రాయప్ప భయం మూడంత ంది.

ఈ గుట్టమీద—పొదలచాటున—బండలచాటున వీడు ఏమి చేయా నుకున్నా, నిర్విఘ్నంగా, నిరాటంకంగా చేయగలడు. తాను వీడి దృష్టిలోపడే పున ఇక్కడినుండి వెళ్ళిపోవాలి. గుట్టక్రింది కాలిబాటను చేరుకోగలిగినా 'లు. బ్రతికిపోవచ్చు.

ఆ భయంకరుడి కంటబడకుండా క్రిందికి వెళ్ళిపోయే ప్రయత్నం కారంభించబోతుండగా—వాడు రాకూడని దిశగానే రాసాగాడు. ఇక 'యప్ప భయం కొలతకందనిదై పోయింది. తానిక తప్పించుకుపోయే అవ 'శం లేదు. వాడి కంటబడకుండా దాగుకోవడం తప్ప గత్యంతరమూ దు.

కూర్చునివున్న రాయప్ప లేచాడు. అయితే నిలబడలేదు. పొంచివుండి ట్టలుపట్టే వాడి భంగిమ అది. రాయప్ప నాలుగై దడుగులు వెనక్కిప్రాకాడు. క పెద్ద కొండరాతిని చాటుచేసుకున్నాడు....వాడు వస్తున్నాడు! తనని గాళాడా? అతడు మరికొన్ని అడుగులు వెనక్కు వేశాడు. గోడలకు మల్లే ట్ట నిలువుగావున్న రెండు బండలమధ్యకు వచ్చాడు. ఒక్క క్షణం శ్వాస సుకుని, బండచాటునుండి తొంగిచూశాడు. వాడు వస్తున్నాడు! రాయప్ప పరి రెండడుగులు వెనక్కి నడిచాడు. మూడో అడుగుకి నేల అందలేదు.

*

*

*

రాయప్పకు నడుము పట్టేసింది. ఎడమకాలు బెణికింది. కుడిమోకా
డోక్కుపోయింది. మూలుగుతూ చిన్నగా లేచి నిలబడ్డాడు. తాను ఒక ర
గోతిలో పడిపోయాడు! రాతిగోడ నానుకుని నిలబడి చేయి పైకెత్తాడతన
అంచు అందలేదు. మూరెడెత్తు పైకి గెంతగలిగితే, అంచును అందిపట్టు!
వచ్చు?

ముష్టివాడు ఊహలో మెదిలాడు. వస్తూన్న మూలుగును దిగ్మ్ర
గాడు రాయప్ప. తన మూలుగు వాడు వింటే యింకేమైనా వుందా? బోనుట
చిక్కుకున్న ఎలుకను బోనుతోబాటుగా నీళ్ళల్లో ముంచినట్లు తయారవుతుం
తన స్థితి.

నిశ్చబ్దంగా, నిశ్చలంగా ఆరగంట గడిపాడు రాయప్ప. ఆకు అల్ల
డినా, పిట్ట కూతపెట్టినా అదిరి పడుతున్నాడు. ముష్టివాడు తనని చూడకుం
వుంటే ఫరవాలేదు. చూచివుంటే, ఇక ఏం జరుగుతుంది?తనకోసం వా
పరిసరాలంతా వెతుకుతూ వుంటాడా?

భయవిహ్వాలమైన ఈ ఊహలతోనే రాయప్ప గోతిని పరిశీలిం
సాగాడు. ఆదొక రాతి దొన. లోతు సుమారు తొమ్మిదడుగులుండవచ్చు. దొ
మూడు వైపులా ఆట్టడుగునుండి రాయి పైకిలేచి పైకప్పులా వాలివుంది. తా
ఏవైపునుండి పైకి ఎగత్రాకినా, నాలుగో వైపునుండే బయటపడాలి.

సంద్య అంతరించిపోతున్నది. మసక చీకట్లు ముసురుకుంటున్నాయి
పిట్టల కూతలతో చెవులు గింగురైత్తి పోతున్నాయి.

ముష్టివాడు తనని చూపివుండడు. వాడెవో వెళ్ళిపోయి వుంటాడు
ఇక తాను తన యావచ్చక్తిని ఉపయోగించి గట్టునపడాలి. రాయప్ప పైకెక్క
డానికి ప్రయత్నించాడు. ప్రయత్నం ఫలించలేదు. చేతులకు పట్టు దొరకడ
లేదు. రాతిగోడలమీద చేతులు, కాళ్ళు జారిపోతున్నాయి. చేతికందిన మే
ప్రతి అంగుళాన్ని తడిమి, పట్టు దొరకక—దొరికినా పైకెగత్రాకలేక-రాయప్ప
దిగులు పడిపోయాడు. ఈ శ్రమలో అతని ఒంటినొప్పులు కూడా యినువ
డించాయి.

ఆశ నిరాశ చేసుకుని, ఇరుసు విరిగిపోయిన బండిలా కూర్చుండిపోయాడు రాయప్ప.

చీకట్లు క్రమ్ముకున్నాయి. ఈ గోతిలోనుండి బయటపడటం యిక తన శక్తికి మించిన పని. ఆ పని ఎవరైనా వచ్చి చేయాలి. తానిక్కడున్న సంగతి ఎవరికి తెలుసు? ఇక్కడినుండి తాను కేక పెట్టాలి. ఈ చీకటిలో ఈ గుట్టమీద ఎవరుంటారు? ఒకవేళ ఆ పాడుబడిన గుడివద్ద ముష్టివాడున్నాడేమో?

రాయప్ప కేక పెట్టలేదు. అవనత శిరస్కుడై కూర్చున్నాడు. తెల్లవారాక, మేకలకాపరులో, కట్టె లేరుకునేవాళ్లో—యిలా ఈ గుట్టమీదికి రాకపోరు. అంతవరకూ తనకీ దురవస్థ తప్పదు. దొనలో శిలా తల్పంమీద శయనావస్థలోకి వాలిపోయాడతను. ఆకలి—సమస్యగా పరిణమించి అతన్ని పీడించసాగింది. తాను ఏనాడూ నిరాహారంగా వుండలేదు.

గంటలు గడిచిపోతున్నాయి. దొనలో కటిక చీకటి తనకు తోడైంది. తనలో మిగిలివున్న ఆశలా మిణుకుమిణుకుమంటూ ఆకాశంలో ఒక్క నక్షత్రం మాత్రం కనిపిస్తుంది. అతన్ని పీడిస్తున్నవి ఒకటిగాదు. ఆకలి పేగుల్ని కాల్చివేస్తుంది. గయాలు శరీరాన్ని బాధిస్తున్నాయి. తన కిక్ విముక్తి లేదేమోనన్న నిరాశాభావం హృదయాన్ని కృంగదీస్తున్నది. ఏవేవో అనుమానాలు, భయాలు మనస్సులో ముప్పిరి గొంటున్నాయి.

నడిరేయివరకు అతనికి నిద్రలేదు. ఆ తరువాత అది—వర్షా రాత్రిలో విద్యుద్దీపాల్లా రాకపోకలు జరిపింది....వాడు వచ్చాడు! దొనలోకి తొంగి చూశాడు! రాళ్ళు దొర్లిస్తున్నాడు! తట్టలతో మట్టిత్రవ్వి పోస్తున్నాడు! తాను సజీవంగా సమాధై పోతున్నాడు!...రాయప్ప కెప్పుమన్నాడు. ముష్టివాడూ లేడు, మట్టి గడ్డలూ లేవు. గాలికి కొన్ని ఎండుటాకులు కొట్టుకొచ్చి తనమీద పడ్డాయి.

చీకటి కౌగిట్లో కూర్చున్న రాయప్ప మనక వెలుగుల్ని చూశాడు. పిట్టల కూతలు విన్నాడు. తెల్లవారడం కూడా చూశాడు. ఎవరో తనకోసం

రాబోతున్నట్లు, వారికోసమే తాను ఎదురు చూస్తున్నట్లు మాటిమాటికి తల పైకెత్తి చూడసాగాడు. ఎవరూ రాలేదు. మనుషుల అలికిడైనా వినిపిస్తుండేమోనని చెవులు రిక్కించి విన్నాడు. అతని చెవులు అప్పటికే పనిచేయడం మానివేశాయి. పైకి ప్రాకటానికి మరోసారి ప్రయత్నం చేసి విఫలమైంది. కుప్పకూలి పోయాడు.

ప్రొద్దు పైకెక్కుతూన్న కొద్దీ, అతని నాలుక దాహంతో విడుచ గట్టుకు పోతోంది. ఆకలితో కడుపు మాడిపోతున్నది. చూపు మందగించి పోతున్నది. ఈ ఆకలి మంటను మించిన యాతన మరొకటి లేదు!.... ఏమైనా కానీగాక!.... ముష్టివాడు వచ్చినా రానీగాక!.... రాయప్ప బిగ్గరగా కేకలు వేయడం ప్రారంభించాడు, ఆ కేకలు ప్రసంచమంతటా వినబడి వుంటాయను కున్నాడతను.

రాయప్ప అలసిపోయాడు. విసిగిపోయాడు. కడుపులో కాళ్ళు పెట్టు కుని పడుకున్నాడు. ఈ పొట్టకోసం అన్ని జాగ్రత్తలూ తీసుకున్న తాను ఆఖరికి గోతిలో పడిపోయాడు. తనకు కావలసింది గ్రుక్కెడు నీరు, పిడికెడు అన్నం.

అతడి కళ్ళు మూసుకుపోయాయి.

*

•

•

గుట్టమీద గోతిలో రాయప్ప కేకలు పెడుతూన్న సమయంలో — ముష్టివాడు చట్టి చేతబట్టుకుని పురవీధుల్లో నడయాడుతున్నాడు.

వాడు ఆ ఊరిలో భిక్షాటనం ప్రారంభించి యింకా మూడు నెలలు పూర్తి కాలేదు. వాడికి ఒక్క పూటైనా అన్నంపెట్టని ఇల్లు ఆ ఊళ్లో ఒక్కటే వుంది. ఎప్పుడూ వాలుకుర్చీకి అతుక్కుని కూర్చునే ఆ పుణ్యాత్ముడికి ముష్టి రాళ్ళను తిట్టి తరమడమే ఉద్యోగంలా గుంది! దేవుణ్ణి వాడు కోరుకునే నొక్కటే! మరుజన్మలో తాను ఆ వాలు కుర్చీలో కూర్చోవాలనీ అతనికింత ముష్టి వెయ్యాలనీ!

ఆ యింట్లో అన్నం పెట్టించుకోలేక విసిగిపోయాడు వాడు. ప్రతిసారీ లేదనిపించుకోవడం, తిట్లు తినడం—వాడికి నామోషిగా అనిపించింది. ఇక ఆయింటి ముందర నిలబడ కూడదనుకున్నాడు.

సూర్యుడు నడినెత్తిన ప్రకాశిస్తూండగా—ఆ యింటివి సమీపించాడు వాడు. అక్కడ ఆగకూడదనుకున్నాడు. ముందుకు వెళ్ళిపోతూ ప్రక్కకు తిరిగి చూశాడు. ఆశ్చర్యం! వాలుకుర్చీ అయితే వుందిగానీ, అందులో రాయప్పగారు లేరు! వాడిలో ఆశ మోసులెత్తింది. ఈ ఇంటి కూడు తినే ప్రాప్తం తనకు వుండేమో!

‘పట్టెడన్నం పెట్టు తల్లీ!’

వసారాలోనే స్తంభానికానుకుని విషాద వదనంతో నిలుచున్న ఆ ఇంటి ఇల్లాల ఆ కేకకు తలెత్తి చూచింది. ఒక్కసారి దీర్ఘంగా నిట్టూర్చి, ఇంట్లోకి వెళ్లి, కొంత అన్నమూ, కూరా తెచ్చి వాడి చట్టిలో వేసింది.

వాడు కుతూహలాన్ని అణచుకోలేక ‘అయ్యగోరెక్కడమ్మా?’ అని అడిగాడు. యుగయుగాల బంధువులా.

‘ఏమో నాయనా! నిన్న సాయంకాలం వెళ్ళారు. ఊళ్లో ఎవరింట్లోనూ లేరు....ఎక్కడికెళ్లారో ఏమో?....’

వాడు ఏమో చెప్పబోతున్నట్లు నోరు తెరిచాడు. అయితే ఏమీ చెప్పలేదు... ఆయన నిన్న సాయంకాలం గుట్టమీద తనకు కనిపించాడు. ఎలా కనిపించాడో అలాగే మాయమైపోయాడు. ఇంటికి రాకపోతే—ఊళ్లో ఎవరింట్లోనూ లేకపోతే—మరెక్కడుండాలి?

ముష్టివాడు గిరుక్కున వెనక్కి తిరిగాడు.

* * *

ముఖమీద చలకరింపబడిన నీటి చల్లదనానికి గోతిలోని రాయప్ప మెల్లగా కదిలాడు. అతని పెదవులు ఆస్పష్టంగా కదిలాయి. సీళ్లముంత అతని పెదవుల్ని స్పృశించింది. రాయప్ప గుటగుటా నీళ్ళు త్రాగాడు. మెల్లగా లేచి కూర్చున్నాడు. అతని కళ్లకు మసకమసకగా అన్నం కనిపించింది. గబుక్కున చట్టి చేతికందుకుని, ఆనందంతో పిచ్చివాడిలా నవ్వు కున్నాడు. ఆవురావురుమంటూ అన్నం నోట కుక్కుకున్నాడు. రెండు

ముద్దులు దిగమ్రొంగిన తరువాత గంభీరంగా చుట్టూ చూశాడు. ఈసొంపవి దేదో జరిగిపోయినంత విస్మయంతో విశ్చేష్టదైపోయాడు.

ఎవరు ?

ఎవరది ?

నిలువునా కాలిపోయిన చింత మొద్దులా వున్న ఆరడుగుల విగ్రహమూ, ముష్టిబొమ్మను తలపింపజేసే తెల్లగుమ్మడికాయంత తల, గాజు గోళాలవంటి బుడిగుడ్లు, ముంతమామిడి కాయలాంటి ముక్కు, లావుసాటి పెరవుమీద వయంకరమైన పిచ్చినవ్వు....

రాయప్ప కళ్లు భీతితో సంచరించాయి. పెదవులు వణికాయి.

హడలెత్తించే పిచ్చినవ్వులతో తన ప్రక్కనే కూర్చునివున్న ముష్టి బొమ్మను బుజ్జగించే పిశాచంలా పెదవి విప్పాడు.

'తినండయ్యగోరూ ! ముష్టిోణ్ణి సూస్తే, ముష్టికాయ తిన్నట్టుందా ? నీముఖు చేసిన ముష్టిోణ్ణి కాదు బాబూ నేను. మణిసిజేసిన ముష్టిోణ్ణి ! నీ కడుపుమీద కొట్టినోళ్ళు మణుసులే !....కట్టుకున్న ఆడది మట్టిలో గలిసి పోయింది....కడుపున బుట్టినోళ్లు కడుపు సేతబట్టుకుని కాకుల్లా సెసిరిపోయి పోయారు. మిగిలింది నేను. మారాజుకైనా, ముష్టిోడికైనా జానెడు పొట్టే దా బాబూ ! జానెడు పొట్టకు పట్టెడు మెతుకులు సాయ ! ఈ పట్టెడు మెతుకులకోసరం నేను—ముష్టెత్తుకుంటున్నానుగానీ, యింకే పాపమూ కలయ్యలేదే !....'

ముష్టివాడి కళ్ళలో కన్నీళ్ళు !

'తినండయ్యగోరూ ? అట్ల జూస్తారేం నా వంక ? నన్ను మీరెరగించింది. మీరు మాత్రం నాకెరికే ! ఇరవయ్యేండ్లుగా నేన్నమ్ముకున్న రాదెకరాల పోరంబోకును—లంపం తీసుకుని—మా వూళ్లో మోతుబరి వంజేసింది మీరే కదా ! మణిసి తినేది మెరుగు బంగారం కాదు బాబూ ! పట్టెడు మెతుకులే ! తినండయ్యగోరూ, తినండి !'

రాయప్ప కళ్ళలో గిర్రున నీళ్ళు తిరిగాయి.

